

притаманна типовість (ординарність), коли взаємодія між надавачем і споживачем послуги має так званий «документальний» характер і не вимагає особистого контакту. Важливість виокремлення останньої ознаки адміністративних послуг у тому, що завдяки їй формуються передумови для інформатизації процедур їхнього надання, звуження середовища для корупційних дій, реального впровадження концепції «сервісної» держави у діяльності органів влади на усіх рівнях управління.

Використані джерела

1. Афанасьєв К. Державні управлінські послуги та законні інтереси особи: взаємозв'язок понять. *Юридична Україна*. 2007. № 7. С. 26-29.
2. Великий тлумачний словник сучасної української мови / Укладач і голов. ред. В. Т. Бусел. К., Ірпінь: ВТФ «Перун», 2004. 1440 с.
3. Економічна енциклопедія: у 3 т. / Редкол.: С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін. Тернопіль: Видавничий центр «Академія», 2002. Т. 3. 951 с.
4. Коліушко І. Б. Виконавча влада та проблеми адміністративної реформи в Україні: монографія. К.: Факт, 2002. 260 с.
5. Котлер Ф. Основы маркетинга. СПб.: АО Коруна, АОЗ «Литера плюс», 1994. 698 с.
6. Сороко В. Концептуальний підхід до проблеми запровадження інституту надання державних послуг у практику діяльності державних службовців. *Вісник державної служби України*. 2004. № 3. С. 11-19.
7. Уряд для громад: Ініціативи щодо поліпшення якості послуг: Укр. пер. / ЛФ УАДУ, 2000. 293 с.

Волошин Ірина

Західноукраїнський національний університет

(науковий керівник: к.е.н., доцент, доцент кафедри

економіки та економічної теорії ЗУНУ Ляхович Л.А.)

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ КОНТРОЛІНГУ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Сьогодні ефективне управління підприємством потребує створення такої інформаційної системи, яка забезпечить цей процес якісними, релевантними та своєчасними даними для прийняття обґрунтованих рішень. У цьому розрізі істотно посилюється роль контролінгу як складової системи управління економічними суб'єктами.

Контролінг є спеціальною системою методів та інструментів, спрямованих на функціональну підтримку процесу управління підприємством, яка охоплює інформаційне забезпечення планування, організацію взаємодії, мотивацію і контроль та зорієнтована на розвиток підприємства в майбутньому. Це своєрідний механізм саморегулювання, що

забезпечує зворотній зв'язок у контурі управління. Основна мета – орієнтація управлінського процесу на досягнення цілей, що стоять перед підприємством [1, с. 11].

Упровадження контролінгу на підприємстві необхідне з таких причин:

- поява нових вимог щодо управління підприємством через швидкі зміни та зростання нестабільності зовнішнього бізнес-середовища;
- формування спеціальної системи інформаційного забезпечення процесу управління, що спричинене інформаційним ажіотажем через нестачу необхідної інформації;
- виникнення потреби у механізмі внутрішньої координації систем підприємства через ускладнення процесу управління;
- інші причини.

На вітчизняних підприємствах все ширше використовуються комплексні інформаційні системи SAP R/3 (нім. «Systeme, Anwendungen und Produkte in der Datenverarbeitung» – «Системи, додатки та продукти в обробці даних»), які включають певні інструменти контролінгу, використання яких сприяє комплексному вирішенню різноманітних управлінських задач.

Організаційно-методичні основи формування системи контролінгу на підприємстві включають в себе питання щодо організації служби контролінгу, визначення її місця в організаційній структурі підприємства, аналізу інформаційних потоків і можливих варіантів впровадження контролінгу на підприємстві.

Організація служби контролінгу на підприємстві здійснюється з дотриманням таких основних вимог:

- обов'язкова наявність необхідної для обробки та аналізу інформації і механізму її оперативної передачі службою контролінгу керівництву;
- підпорядкованість служби контролінгу керівникам вищої ланки управління;
- систематичне надання економічними службами підприємства відділу контролінгу всієї необхідної інформації;
- встановлення тісного взаємозв'язку служби контролінгу з іншими відділами і чітке розмежування обов'язків;
- можливість запровадження нових процедур збору аналітичної інформації на постійній основі.

Певні організаційні схеми побудови служби контролінгу на підприємстві залежать від певних обставин, наприклад від масштабів підприємства, галузевої приналежності, від організаційної системи управлінського обліку, від системи планування, яка склалася, від ступеня координації та інтеграції і т.д. [2].

Отже, впровадження служби контролінгу на підприємстві забезпечить інформаційно-аналітичну підтримку процесів прийняття обґрунтованих управлінських рішень, переводить системи оперативного та стратегічного управління на якісно новий рівень, забезпечує успішне функціонування економічного суб'єкту в довгостроковій перспективі.

Використані джерела

1. Брітченко І.Г., Князевич А.О. Контролінг: навч. посіб. Рівне: Волинські обереги, 2015. 280 с.
2. Капліна А.І. Контролінг у системі ефективного управління підприємством. *Ефективна економіка*. 2021. №2. URL http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/2_2021/72.pdf (дата звернення: 12.10.2021).

Гаврилюк Іванна

Західноукраїнський національний університет

(науковий керівник: к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки та економічної теорії ЗУНУ Шиманська О.П.)

ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ МОЛОКОПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Основною умовою збереження та розширення позицій підприємства на ринку чи його сегментах, а також стабільного приросту прибутку, враховуючи процеси глобалізації світової економіки, збільшення темпів і масштабів змін у технологічному середовищі, стає забезпечення високого рівня конкурентоспроможності.

Під час оцінювання, прогнозування та управління конкурентоспроможністю підприємства необхідно враховувати низку зовнішніх та внутрішніх чинників, які впливають чи потенційно можуть вплинути на формування конкурентних позицій. Зовнішні чинники, насамперед, репрезентують сукупність суб'єктів господарювання, економічних, суспільних і природних умов, національних і міждержавних інституціональних структур та інші зовнішні умови і чинники, які діють у глобальному оточенні та здійснюють вплив на функціонування підприємства [1]. Внутрішні – це контрольовані чинники діяльності організації. До таких можна віднести організаційну структуру підприємства, його фінансові можливості, ресурсний потенціал, інформаційні ресурси, системи постачання та збуту тощо [1].

Варто зазначити, що в молочній галузі, як і у багатьох інших галузях економіки України, спостерігається посилення конкуренції, тому для будь-якого підприємства важливо активізувати всі складові внутрішнього потенціалу, сформувати оптимальне